

Jaarplan Patientenraad ZMC 2026

Voorwoord

Vrijwel dagelijks komen bespiegelingen op ons af over hoe het zorglandschap er in de toekomst uit zal zien. De scenario's zijn soms optimistisch maar doorgaans niet. Ondanks dat gaat de Patientenraad (PTR) van het Zaans Medisch Centrum nieuwe uitdagingen niet uit de weg. De daarvoor benodigde kennis en kunde en het strategisch inzicht, zijn bij het ZMC in elk geval ruimschoots aanwezig. Het zijn onmisbare attributen om innovatieve wegen in te kunnen slaan waarmee de kwaliteit van de zorg gewaarborgd blijft. De PTR fungeert daarbij als klankbord en kritische graadmeter. Overtuigt van het standpunt dat 'minder' geen probleem hoeft te zijn zolang het 'meer' oplevert. Meer in de zin van tijd, aandacht en waarborgen zoals veiligheid en kwaliteit.

Missie

De PTR houdt de vinger aan de pols. Regelmatig wordt gezocht naar opties om het zorgaanbod en de zorgvraag sterker op elkaar af te stemmen. Dat vereist een positief kritische benadering want de belevingswereld van de patiënt sluit niet zonder meer aan op wat organisatorisch te realiseren valt. Bovendien speelt de interactie tussen zorgaanbieders onderling een steeds grotere rol. Er ontstaan zorgnetwerken of -ketens die de patiënt in opeenvolgende stadia van diens zorgproces begeleiden. Een onafwendbaar fenomeen dat onze volle aandacht vraagt en ook krijgt.

Concentratie en spreiding

Nieuwe ontwikkelingen en uitdagingen dwingen instellingen op de 1ste lijn (huisarts), 2de lijn (zorgverlener) en 3de lijn (ziekenhuis) om met hun verwijzingen en behandelingen zo veel mogelijk op elkaar af te stemmen. Dat op zich valt dit toe te juichen maar neemt niet weg dat onbedoelde valkuilen op hun pad kunnen liggen. Extra alertheid van patiëntvertegenwoordigers is daarom geboden. Vooral daar waar het de bundeling van taken binnen het specialistisch zorgtraject betreft. Zoals bijvoorbeeld OncoNoVo (kankerzorg) en CardioNoVo (hart- en vaatziekten zorg), bedoeld om door stroomlijning van diensten een grotere efficiëntie en minder werkdruk te bewerkstelligen. Het valt niet uit te sluiten dat patiënten en mantelzorgers daar neveneffecten van gaan ondervinden zoals complexere zoeksystemen, minder goede bereikbaarheid of een toenemende noodzaak tot reizen. De betrokken initiatiefnemers zijn zich daar terdege van bewust. Ze streven bij het selecteren van formules naar intensief overleg met patiëntenorganisaties en cliëntenraden zoals de PTR.

Laaggeletterdheid/Digitale vaardigheid

De term 'laaggeletterdheid' is feitelijk achterhaald. Waar het vooral om gaat is de manier waarop de mens zich oriënteert. Waar haalt de patiënt of diens mantelzorger informatie vandaan en zijn die bronnen betrouwbaar? Het beheersen van de Nederlandse taal is daarbij langzaam maar zeker minder op de voorgrond komen te staan. Digitale vaardigheid speelt een veel grotere rol en heeft in de achter ons liggende jaren wel vaker om gewinning gevraagd. Wat nog op ons afkomt vereist van zorgvragers en begeleiders dat ze vooral bij de les blijven. Ditzelfde geldt voor de deskundigen die zorginformatie in omloop brengen.

Zorgpreventie

Het selectief omgaan met invloeden die de gezondheid schaden is weliswaar een maatschappelijk speerpunt, maar wel een voorwaarde waar het ZMC waarde aan hecht. Vanuit de stuurgroep Kwaliteit en Veiligheid, waarin ook de PTR zitting heeft, worden preventie en aanverwante thema's nauwlettend gevolgd. Maaltijd kwaliteit en -voorziening staan zodoende onder toezicht van de PTR. Het zijn voor de patiënt in het algemeen en voor bepaalde patiënten in het bijzonder, belangrijke voorwaarden om te kunnen herstellen en aan te sterken.

Taakomschrijving

De PTR bestaat uit 7 leden en een ambtelijk secretaris. De leden zijn vrijwilligers die zich uit pure betrokkenheid bij de patiënt, verdiepen in de vele aspecten van de zorg. Bovendien zijn ze ook (ex)patiënt of begeleider dus ze weten wat er speelt. De PTR wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris in dienst van het ZMC.

Samenstelling PTR

Paul Cohen, voorzitter

zitting tot 1 mei 2026 (niet herkiesbaar)

Jan-Willem Schipper

zitting tot 1 september 2027 (niet herkiesbaar)

Wim IJsseldijk, vicevoorzitter

zitting tot 1 oktober 2028 (niet herkiesbaar)

Bea ter Horst

zitting tot 1 augustus 2029 (niet herkiesbaar)

Margriet Henneman

zitting tot 1 september 2027 (herkiesbaar)

Wim Jan Hollebeek

zitting tot 1 maart 2029 (herkiesbaar)

Eddy Wiersema

zitting tot 1 mei 2030 (herkiesbaar)

Liesbeth de Boer, ambtelijk secretaris

Om te kunnen weten wat de patiënt van het ZMC vindt, wordt een aantal keer per jaar een enquête bij het Patiënten Panel uitgezet. Dit om voeling te houden met ter zake doende situaties. Met dat doel worden ook de verslagen van de klachtenfunctionaris nauwlettend gevolgd. De PTR fungeert vooral als klankbord voor de Raad van Bestuur en als aanspreekpunt van de Raad van Toezicht. Daarnaast staat de PTR in contact met gremia binnen de organisatie. Daar immers zijn de deskundigen te vinden die invulling geven aan het karakteristieke aanbod van dit ziekenhuis voor de regio.

Aandachts- & speerpunten 2026

Samengevat houden we ons bezig met de volgende onderwerpen

- Onderhouden en eventueel uitbouwen van structurele contacten zoals met interne gremia (ethiek, GGZ, VR, FIT, commissies/werkgroepen, RvB en RvT) en volgen van externe ontwikkelingen.
- Intensieve aandacht voor kwaliteit en veiligheid (o.a. stuurgroep, digitale ontwikkeling, audits, klachtenfunctionaris, uitbreiding bezoektijden)
- Continuïteitsvoorwaarden:
 - Basis op orde
 - Netwerkorganisaties rond bewonersgroepen
 - Regionale herschikking (ZMC++: het Guptatraject/ZaWaWe) en concentratie & spreiding
- Bijhouden van wezenlijke veranderingen in relatie tot gezonde voeding
- Deelname aan bijeenkomsten van collega Cliëntenraden in de regio en concrete samenwerking met de Cliëntenraad van het Dijklander Ziekenhuis.

Paul Cohen,
Voorzitter Patiëntenraad ZMC